

„Onze eigen krant“

Voor de hoogste klassen der Christelijke Scholen
Verschijnt de 20ste van de maand

Redactie: L. Meijer, H.d.S., Bedum - Bulthuis
H.d.S., Ten Post - Tj. Schaafsma, H.d.S., Kampen
Administratie-adres: "DRUKKERIJ DE VRIES"
Stadsburen Telef. No. 343 - Girorak. no. 139559

9e Jaarg. No. 8 - Dec. '53

Kerstfeest in 1672

Onno loopt de Langestraat af, voorbij de stalhouderij met de geschilderde paarden op de deur, slaat de hoek om en is dan zo in de bossen.

Even blijft hij staan en kijkt naar de takken van de bomen, waarop de sneeuw ligt. Het is zo prachtig. De wegen, wit tussen de donkere stammen, de dennebomen, met een lichte plek op de top, als een slaapmuts van een oude man.

En rondom is de grote stilte, want de zachte sneeuw dooft alle geluiden. Daar is enkel de wind, die ritselt door de takken van de bomen.

Nu denkt de jongen aan thuis, aan de kleine boswachterswoning met het rieten dak. In het voorjaar is dat groen van het mos, dat naar de schoorsteen klimt. Nu heeft de winter het hele dak wit geverfd.

Ook aan het kleine kamertje denkt hij, waar moeder bij de haard zit en kleine Lizelotte op de stoof naast haar. De vlammen zullen hoog op slaan, als moeder de berkenblokken in het vuur gooit. Dan dansen de schaduwen tegen de muur, groot en vreemd.

Wanneer Onno denkt aan de pan met huilspot, die nu boven de vlammen hangt, begint hij harder te lopen en strijkt hij met de hand over zijn maag, want hij heeft ineens zo'n erge honger.

Als de weg een bocht maakt, is daar plotseling het oude kasteel aan zijn rechterhand. Schuw kijkt de jongen naar de grijze muren en de hoge torens, de houten ophaalbrug en de kanonnen met hun dreigende lopen. Waarom kijkt Onno nu ineens zo kwaad? Hij weet het wel: Kasteel Twickel is voor hem verboden terrein. Verleden jaar — verleden jaar nog hielp hij de huisknecht een pad te vegen door de dichte sneeuw. De prachtige hoge sloep heeft hij schoongekrabbd, tot er geen wit vlekje meer op was. In de stallen vertelde Geurt, de stalknecht, mooie verhalen uit vroeger tijd en een enkele keer mocht hij helpen, de paarden voeren.

Ja, maar dat was verleden jaar!

Dit jaar zal hij geen stap op het kasteel zetten. Zelfs de ophaalbrug komt hij niet over! Vast niet. Al

zou heel het kasteel insneeuwen, tot aan de torenspits toe, dan kan het Onno nóg niks schelen.

Want Geurt is er niet meer en de

huisknecht niet en de baron.... de baron is gevlucht, toen de soldaten van Bernard van Galen van Borkulo op Delden aantrokken. Nu zitten de Keulse soldaten op het kasteel. „Bommen Berend”, mompelt Onno en verachtelijk trekt hij de neus op. Zijn schuld is het, én van de Fransen, én van de Engelsen, dat het zo slecht gaat in Nederland. Zij onderdrukken de Hollanders, zij spelen de boas. Moeder zegt wel, dat Nederland God heeft vergeten en dat dáár alle ellende vandaan komt, maar Onno weet zeker, dat het de Keulsen zijn, die heersen over stad en land en het volk vertrappen.

Onno balt zijn handen tot vuisten in de zakken van zijn fluwelen broek. Vol haat kijkt hij naar die ene soldaat, die voor de deur van het kasteel staat, een eenzaam mannetje op het grote sneeuwplein.

Hij zou wel naar hem toe willen vliegen, hem met de vuisten in het gezicht slaan en schreeuwen: „Daar

.... daar! Het is jullie schuld, al de ellende van ons land. Daar! Daar!”

Hij doet het niet. 't Zou hem ook niet baten. De man heeft zijn vuurroer in zijn armen. En wat kan een jongen van veertien jaar nou doen legen een gewapende soldaat?!

Dan, trots, het hoofd in de nek, loopt Onno het kasteel voorbij.

En morgen is het Kerstfeest.

Gedachten springen terug. Het vorige jaar had moeder een grote koek gebakken. Zo lekker! Ze hadden gezongen: „Het daget in het Oosten” en „Nu sijt wellecome”.

Toen stond het kerstboompje te branden in de hoek. Onno denkt aan de flakkerende vlammetjes van de kaarsen.

Het mooiste was toch moeders verhaal, van de Here Jezus, Die geboren was in de stal van Bethlehem.

Na vaders dood, nu drie jaar geleden, heeft Onno zelf de kerstboom mogen halen uit het bos. De mooiste had hij uitgezocht en met het kleine bijtje omgehakt.

Op dit ogenblik kijkt Onno nog éénmaal om naar het kasteel. Hij denkt: Als er dit jaar geen kerstboom is, is dat jullie schuld! Want jullie hebben verboden, bomen te hakken in het bos. Waarom dat nu niet mag, begrijpt niemand. Moeten

de mensen dan zonder hout zitten, bij een lege haard, in de kou?

Oh, daar trekken de Keulsen zich niks van aan. „'t Mag niet”, zeggen ze. „Het is verboden en daarmee uit”.

Dus zal er morgen geen kerstboom zijn.

„Och, dat is niet erg”, heeft moeder gezegd. „Je weet toch wel, het gaat om het Kind van Bethlehem en niet om een boom”.

Daar heeft moeder wel gelijk aan. En toch... toch zou Onno zo erg graag zijn kerstboom hebben. Want bij het licht van de kerstboom kun je nóg beter denken aan de Here Jezus, Die het Licht is in de donkere wereld.

***

't Is in het kleine boshuisje net, zoals Onno gedacht heeft. Moeder en Lizelotte zitten bij het vuur. Moeder zegt: „Goed, dat je er bent. We gaan dadelijk eten”.

Maar als ze aan tafel zitten en Onno gulzig toekijkt, hoe moeder het eten op de borden schept, begint hij er toch weer over.

„Waarom mag ik nou geen kerstboom halen?” vraagt hij. „Is dat nou zó erg, één zo'n klein boompje?”

„'t Is helemaal niet erg”, zegt moeder. „De baron heeft ons toestemming gegeven, ieder jaar een boompje om te hakken, maar...”

„En we hebben nog een bende kaarsen over van verleden jaar...” weet de jongen.

„Oh ja”.

„Nou, waarom mag het dan niet?”

„Dat weet je toch wel”, zegt moe-

der, „de Keulsen hebben het toch verboden!”

Dan wordt er niet meer over gepraat, maar heel de avond moet hij er aan denken.

Van de baron mag het wel, van de Keulsen niet.

Wie merkt het, als hij toch, stille-tjes... Wat zou dat een verrassing zijn voor Lizelotte.

Moeder zal het natuurlijk ook prettig vinden, als morgen de kaarsjes branden.

***

De dag daarop hangen dreigend de donkere sneeuwwolken boven het stadje en de bossen.

Het begint al vroeg te schemeren en nog vóór het helemaal duister is vallen grote vlokken uit de grijze lucht. Ze blijven liggen op de takken van de bomen of dwarrelen omhoog naar de grond.

Moeder en Lizelotte zijn op bezoek bij een zieke vrouw, die aan de rand van het bos woont.

Onno is alleen thuis.

Voor het venster staat hij en kijkt naar de vallende vlokken.

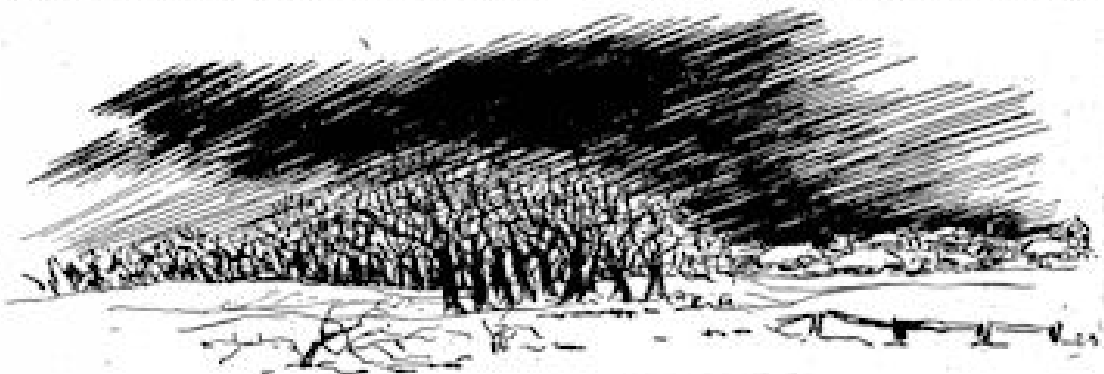
Wat sneeuwt het hard, denkt hij. Je kunt niks zien door al die sneeuwvlokken!

En plots schiet hem te binnen: „Als ik nou...” Hij krijgt een kleur, als hij daaraan denkt. Zal hij dan toch... toch een klein kerstboompje halen?

't Mag niet, weet hij. Het mag niet van de Keulsen... en van moeder.

Moeder?

Met een kwartier kan hij terug zijn. Wat zal Lizelotte opkijken, als vanavond de kaarsjes branden!

De Keulsen? Dat zijn vijanden. Lelijke vijanden, die hier niks te maken hebben. De baron heeft toch gezegd: „Het mag. Nou dan!”

Maar moeder?

Moeder wil het niet, denkt hij. En toch, zal moeder ook niet blij zijn met zo'n mooi boompje?

Weer dwaalt zijn blik over de sneeuw. Tussen de bomen kruipt het donker aan. Als hij 't nog doen wil, dan moet het gauw gebeuren, want straks kan het niet meer.

Nog even aarzelt hij.

Dan... vast besloten, draait hij zich om. In het schuurtje zoekt hij de bijl, sluipt het huisje uit: Een donkere figuur over de lichte sneeuw.

***

Achter het bos van eiken en beuken liggen de dennen en daarachter groeien de kleine sparren. Tussen de stammen door sluipt Onno voort, de

bijl in zijn hand geklemd. Soms blijft hij staan.

Hoort hij daar iets?

Wat was dat, dat geluid achter hem?

Wild bonst zijn hart en een ogenblik denkt hij er over, terug te keren.

Maar even later is daar weer de stilte van het bos. Nu zit zijn hele buis al onder de sneeuw. Maar dat hindert niet.

Hij schrikt op, als ergens een dode tak uit een boom naar beneden valt, of een opgejaagde haas hem voorbij flitst.

Bij de grote weg blijft hij staan. Vaag onderscheidt hij boven de bomen de torenspits van Twickel.

Bij de grote weg blijft hij staan. Hij kijkt naar links en rechts, of er ook gevaar dreigt. Hier staan de Keulsen soms op wacht.

Maar er is niets te zien en gerustgesteld springt hij haastig de weg over.

Ha, hier is hij er.

Snel kijkt hij rond. Zijn hand gaat zoekend over de besneeuwde takken van de spar.

„Deze wordt het”, weet hij ineens. Zijn ogen gaan goedkeurend over het boompje. Niet te groot en ook niet te klein.

Hij knielt neer in de sneeuw, schuift de takken omhoog. Hij heft de arm en de bijl slaat tegen het hout. De splinters vliegen er af.

Dof klinken de bijlagen door het bos.

Het valt Onno toch nog niet mee. Hij rukt eens aan de takken en probeert, of hij de stam al breken kan. Met zijn vingers onderzoekt hij, of de bijl wel scherp genoeg is.

Toch volhouden, denkt hij, al staat het zweet hem op het voorhoofd van inspanning.

Of is het van angst?

Even heft hij luisterend het hoofd. Kraakt daar een tak dichtbij?

Of....

De plotseling opkomende angst spoort hem aan tot nog groter spoed. Weer heft hij de bijl. Sneller en harder klinken de slagen. Bom—bom—als de tonen van een torenklok, die de galmgaten uitspringen. Bom... — bom... —

Dan, nog onverwacht, valt het boompje opzij.

Maar ineens grijpt de angst hem opnieuw aan.

Van heel dichtbij is daar geluid. Takken breken. Een donkere figuur tussen de bomen, als een schim over de lichte sneeuw.

De jongen duikt in elkaar, alsof iemand hem een slag wil geven. Wild bonst zijn hart, de bijl valt uit zijn handen. Want ineens ziet hij....

Een man, een vuurroer, een hand, die zich naar hem uitstrekt.

Nog wil hij opspringen, vluchten, weg tussen de donkere bomen, terug naar huis, naar moeder. Maar het is te laat.

Een hand grijpt hem in de nek, duwt zijn hoofd voorover. Boven hem is de donkere stem :

„Was machst du ?”¹⁾

De jongen kan niet antwoorden. De hand is als een schroef om zijn keel. Eerst als die greep minder wordt, stottert hij : „Ik ... ik ...”

Angstig kijkt hij omhoog. In gedachten ziet hij de donkere cellen van het kasteel, de vuurroeren, die op hem zijn gericht, moeder, Lizelotte ... en plots snikt hij het uit :

„Ik wou zo graag een kerstboom voor ... voor het Kerstfeest”.

Even lichten de ogen van de soldaat op.

1) Wat doe jij?

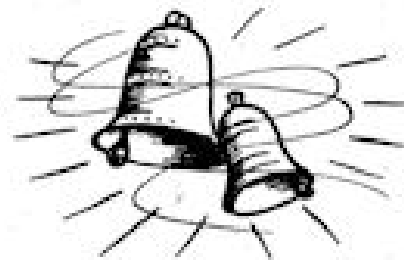
Kerstfeest, denkt hij, Kerstfeest — dat is het feest van Jezus' geboorte. En als zijn ogen dwalen door het donker wordende bos, ziet hij zijn eigen huis, ver weg, in Duitsland. Daar zit zijn vrouw nu bij het vuur en ze zingt met de kinderen kerstliederen ... en allemaal kijken ze naar de kerstboom en denken aan de Here Jezus ... en aan hem, hier in dit vreemde land.

Kerstfeest, het feest van de engelen, die zongen in de nacht en van herders ... maar boven alles het feest van het Kind.

„Weihnachte ...”, zegt de soldaat zacht.

Nu gaat hij ineens begrijpen, wat deze jongen hier doet. Waarom hij het bevel van de Keulsen heeft overtreden. Want het kleine boompje vertelt hem zoveel.

Vreemd, bedenkt hij, wij zijn vijanden. Ik moet hem eigenlijk meenemen naar het kasteel. Toch denken wij allebei aan hetzelfde, aan het feest, aan het Kind, Dat slechte en zondige mensen gelukkig wil maken, Dat uit de hemel kwam, en de jongen wil redden ... en mij. Vreemd is dat toch : Weihnachten ... Kerstfeest — hier — in Duitsland — over heel de wereld.

Hij denkt ook aan iets anders. Dat hij dit jaar geen Kerstfeest zal vieren, maar dat hij vanavond zal zitten tussen ruwe soldaten, die zullen vloeken misschien en hun soldatenliedjes galmen en die vergeten, dat het vandaag Kerstfeest is.

Oh, om nu thuis te zijn en te mogen horen naar het verhaal van het Kind.

„Kom”, zegt hij zacht. Onno hoort

de vreemde klank van zijn stem. Alle boosheid is er ineens uit weg.

Dan staat de jongen op. De soldaat beduidt hem, dat hij de kerstboom mee moet nemen. Zelf pakt hij de bijl van de grond.

„Naar huis”, zegt de soldaat in het Duits, maar Onno begrijpt hem wel.

Het is zo wonderlijk. Moet Onno nu niet mee naar het kasteel? Grijpt de soldaat hem niet in de kraag, om hem het vluchten te beletten?

Door de stilte van de avond gaan ze door het bos.

Zwijgend.

Op die terugweg begint de jongen iets te begrijpen van het wonder van Kerstfeest, van het Kind, Dat een Twentse jongen en een Duits soldaat zo dicht bij elkaar kan brengen.

***

In het boswachtershuis brandt de kerstboom. Hij staat op dezelfde plaats, waar hij verleden jaar ook stond.

En de kaarsjes flikkeren.

Nu zitten ze om de tafel: Moeder, Lizelotte en Onno.

Moeder is boos geweest op haar jongen. Ze vertelt van haar angst, toen ze thuiskwam en Onno weg was. „Dat was niet mooi van je”, heeft ze gezegd. En de jongen had het hoofd gebogen. Moeder had gelijk.

Maar nu is het feest. En moeder vertelt het kerstverhaal, net als andere jaren. Ze neemt Onno mee naar Bethlehem. Ze lopen door de stille straten.

„Er was voor Jozef en Maria geen plaats in de herberg”, zegt moeder. „Toen kwamen ze in een stal. En daar werd, die nacht, de Here Jezus geboren ....”

Even kijkt ze naar haar jongen. „Als wij ons kwaad belijden, dan is Hij ook voor ons geboren, voor jou, voor mij”.

En ook voor een Keulse soldaat, denkt Onno. Ja, ook voor een Keulse soldaat, voor vriend en voor vijand, voor ieder, die in Hem gelooft.

Redactie en Uitgever
van „Onze eigen krant”
wensen onderwijzers
en leerlingen

een gezegend 1954

